

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118204062
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8118204062.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu GR REAL s.r.o., so sídlom Odborárska 52, 831 02 Bratislava, IČO: 48 146 358, právne zastúpeného: JUDr. Michal Krutek, s.r.o., so sídlom Hlavná 11, 917 01 Trnava, IČO: 47 254 581, proti žalovaným 1) W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. M. XXX, XXX XX M. M., 2) Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. M. XXX, XXX XX M. M., o vydanie bezdôvodného obohatenia 18.554,78 eura, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 32C/17/2018-229 zo dňa 03.05.2021, takto

rozhodol:

Nepripúšťa návrh žalobcu na zmenu žaloby.

Odmieťa odvolanie žalovaných voči zamietavému výroku rozsudku, t.j. výroku II.

Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. a výroku III.

Priznáva žalobcovi voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 18.554,78 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.985,68 Eur od 07.06.2018 do zaplataenia a zo sumy 13.569,10 Eur od 15.07.2020 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

III. Priznáva žalobcovi voči žalovaním nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou, súdu prvej inštancie doručenu 17.04.2018, v znení jej zmeny pripustenej súdom, domáhal toho, aby súd uložil žalovaným zaplatiť mu sumu 18.554,78 eura s príslušenstvom, žalovaní, napriek tomu, že nie sú vlastníckmi jeho nehnuteľnosťí, tieto naďalej užívajú, bývajú v nich, a to bez akéhokoľvek právneho titulu. Za užívanie nehnuteľností mu neplatia nielen žiadnu odmenu, ale neuhrádzajú ani poplatky za energie, čím dochádza na ich strane k bezdôvodnému obohacovaniu sa nakoľko nedochádza k zmenšeniu ich majetku o sumu, ktorú by mali platiť. Žalobca k tvrdeniu o priemernom mesačnom nájme vo M. M. a okolí vo výške 560,- eur mesačne predložil odborné vyjadrenie spoločnosti E. T. W. s.r.o.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaní so žalobou nesúhlasili. Poukázali na okolnosti, ktoré predchádzali dražbe nehnuteľností, pre ktoré podali trestné oznámenie na nového majiteľa, dražobnú spoločnosť, ako aj notára.

Súd prvej inštancie na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaných a listín zo spisu zistil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností, ktoré uviedol v žalobe, zapísaných na LV č. XXX, k.ú. M. M., ktoré nadobudol na základe udelenia príklepu na dobrovoľnej dražbe a osvedčenia o vykonaní dobrovoľnej dražby č. N XXXX/XXXX zo dňa 18.07.2017. Predmetné nehnuteľnosti naďalej užívajú žalovaní so svojimi deťmi, čo nesporne vyplýva zo záverov konania vedeného pod sp.zn. 7C/3/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 12Co/68/2019, v ktorom bola zamietnutá žaloba žalobcu o vypratanie predmetných nehnuteľností užívaných žalovanými pre rozpor s dobrými mravmi na základe § 3 Občianskeho zákonníka. Žalovaní užívajú predmetné nehnuteľnosti bez platenia akýchkoľvek úhrad, vrátane poplatkov za spotrebované energie, čo žalovaní nerozporovali a nerozporovali ani výšku nájomného podľa vyjadrení realitných kancelárií. Výšku bezdôvodného obohatenia tak súd prvej inštancie ustálil za obdobie 7/2017 - 2/2018 v sume 560,- eur mesačne (pomerná časť nájomného od 19.07. do 31.07.2017 vo výške 234,78 eura) a za obdobie 3/2018 - 2/2020 v sume 600,- eur mesačne, teda v celkovej výške 18.554,78 eura. Za čiastočne nedôvodne uplatnený nárok mal nárok na úroky z omeškania. Žalovaní sa do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia dostali so sumou 4.985,68 eura počnúc dňom 07.06.2018 (žaloba doručená 24.05. a 05.06.2018) a so sumou 13.569,10 eura od 15.07.2020 (doručenie uznesenia o pripustení zmeny žaloby 13.07.2020), a preto súd priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania zo sumy 4.985,68 eura od 07.06.2018 do zaplataenia a zo sumy 13.569,10 eura od 15.07.2020 do zaplataenia a v prevyšujúcej časti žalobu v uplatnenom úroku z omeškania zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 451 ods. 1, 2, § 456, § 459, § 517 ods. 2, § 563.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní, a to proti všetkým jeho výrokom, majúc za to, že rozsudok je predčasný. Dovolací súd uznesením sp.zn. 7Cdo/176/2020 z 08.04.2021 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/68/2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 7C/3/2018 a vec vrátil Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie. V spore, v ktorom boli rozhodnutia súdu uznesením dovolacieho súdu zrušené, ide o vypratanie predmetnej nehnuteľnosti, ale aj o vzájomný návrh, ktorý podali a ktorým sa domáhajú posúdenia otázky vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Podľa dovolacieho súdu sa Okresný súd Prešov má v konaní v ďalšom zaoberať aj otázkou zásahu do vlastníckeho práva žalobcov a odplatou za jej užívanie žalovanými. Javí sa preto ako nevyhnutné vyčkať za právoplatným skončením konania vo veci sp.zn. 7C/3/2018.

Podľa žalovaných v napadnutom rozsudku sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal skutkovými okolnosťami, na základe ktorých žalobcovia predmetnú nehnuteľnosť v dobrovoľnej dražbe získali. V spore vedenom pod sp.zn. 7C/3/2018 bolo tak prvoinštančným ako aj odvolacím súdom konštatované, že žalobca v procese dobrovoľnej dražby nepostupoval v súlade s dobrými mravmi. Uvedené však nebolo možné sanovať v súdnom konaní o neplatnosť dražby, pretože pochybením ich vtedajšieho právneho zástupcu zmeškali lehotu na podanie žaloby o neplatnosť dražby. Práve nesúlad s dobrými mravmi viedol prvoinštančný aj odvolací súd v súdnom konaní 7C/3/2018 k tomu, že žalobu o vypratanie vo vzťahu k žalovaným zamietol. Uviedli, že súdu prvej inštancie vytkajú, že voči nim postupoval striktné formalisticky, bez zohľadnenia skutkových okolností nadobudnutia nehnuteľnosti žalobcom v dobrovoľnej dražbe a bez prihliadnutia na dobré mravy. Posúdenie súladu žalobcu s dobrými mravmi je namieste minimálne v súvislosti s priznaným úrokom z omeškania a s náhradou trov konania. Súdu prvej inštancie taktiež vytkli, že v súdnom konaní porušil princíp rovnosti účastníkov konania. Žalobca bol v súdnom konaní zastúpený advokátom, napriek tomu ho súd iniciatívne vyzval, aby opravil chybu vo výpočte sumy uplatnenej v žalobnom návrhu. Vo vzťahu k žalovaným aj vzhľadom na citlivosť tejto kauzy, ktorá sa existenčne týka života ich rodiny, takto ohľaduplne nepostupoval, pričom v spore neboli právne zastúpení. Navrhli preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

3. Žalobca k odvolaniu žalovaných uviedol, že odvolanie žalovaných neobsahuje uvedenie a špecifikáciu odvolacích dôvodov podľa § 363 a § 365 Civilného sporového poriadku. Žalovaní uvádzajú len všeobecné konštatovania, čo je neodstrániteľnou prekážkou v tom, aby odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaných odmietol a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %; žalovaní sa k predmetnému podaniu žalobcu nevyjadřili.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) osobami oprávnenými podať odvolanie (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania, ani dôležitý verejný záujem.

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený rozsudok preskúmať z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 09.03.2022 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o neexistencii predpokladov pre zrušenie alebo zmenu odvolaním napadnutého rozsudku.

5. V priebehu odvolacieho konania bola odvolaciemu súdu doručená písomnosť žalobcu z 09.03.2022 Zmena a doplnenie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, z obsahu ktorej vyplýva požiadavka na zmenu a doplnenie „petitu rozsudku Okresného súdu Prešov“, tak aby bola žalovaným uložená povinnosť spoločne a nerozdielne vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 37.454,78 eura s príslušenstvom.

6. Podľa § 371 Civilného sporového poriadku žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

7. Vychádzajúc z citovaného ust. § 371 Civilného sporového poriadku odvolací súd nepripustil návrh žalobcu na zmenu žaloby.

8. Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

9. Súd prvej inštancie osobitným výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Pokiaľ žalovaní podali odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, t.j. aj proti zamietavému výroku, znamená to, že podali odvolanie aj voči tomu výroku, ktorým nebolo rozhodnuté v ich neprospech, z čoho vyplýva neoprávnenosť odvolania voči tomuto výroku. Preto odvolací súd odvolanie žalovaných voči výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, odmietol.

10. Odvolacia argumentácia žalovaných bola založená na tvrdení o predčasnosti rozhodnutia, na tvrdení o nedostatočnosti skutkových zistení keďže sa súd podľa nich nezaoberal okolnosťami, na základe ktorých žalobca v dobrovoľnej dražbe nehnuteľnosť získal, súd postupoval podľa nich formalisticky, porušil princíp rovnosti strán sporu keďže žalobcu, zastúpeného advokátom, vyzval na opravu chyby vo výpočte sumy uplatnenej žalobou.

11. Po oboznámení sa s obsahom spisu, skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie z prostriedkov procesného útoku a obrany, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z dokazovania riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci a právne závery, ku ktorým dospel, vychádzajú zo skutkových zistení. V rozhodnutí dal jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne sformulované vysvetlenie dôvodov rozhodnutia, ku ktorému dospel. Zaoberal sa tvrdenými skutočnosťami, dôkazmi, tieto správne v ich jednotlivosti ako aj vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil, a dospel tak k presvedčivému právnemu záveru.

Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a preto k odvolacím dôvodom žalovaných len na zdôraznenie správnosti dodáva:

12. Predmetom konania je žalobcom uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vychádzajúci z preukázaného tvrdenia o tom, že je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k.ú. M. M., ktoré nadobudol dobrovoľnou dražbou a nespochybného tvrdenia o tom, že predmetné nehnuteľnosti žalovaní užívajú bez toho, aby zapísanému vlastníkovi uhrádzali akúkoľvek cenu za ich užívanie a náklady spojené s užívaním. Nebol tak dôvod zaoberať sa skutkovými okolnosťami dobrovoľnej dražby, v ktorej žalobca predmetné nehnuteľnosti získal. Pokiaľ žalovaní aj v odvolaní potvrdili, že zmeškali lehotu na podanie žaloby o neplatnosť dražby je potrebné uviesť, že neplatnosť

dobrovoľnej dražby môže súd vysloviť iba v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. Otázku neplatnosti dobrovoľnej dražby nemôže súd posudzovať v inom konaní než v konaní podľa tohto ustanovenia, a to ani ako otázku prejudiciálnu (Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/34/2011, rozhodnutie z 22.02.2012).

13. Pokiaľ mali žalovaní za to, že vzhľadom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/176/2020 z 08.04.2021, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/68/2019 a rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 7C/3/2018, ktorými súdy zamietli návrh žalobcu na vypratanie nehnuteľností žalovanými s poukazom na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je potrebné uviesť, že z predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva konštatovanie, že súdy sa zaoberali len ochranou práva žalovaných, nezaoberali sa však zásahom do vlastníckeho práva žalobcu a jeho obmedzením, nakoľko nemôže užívať predmetnú nehnuteľnosť, rovnako neposúdili užívanie nehnuteľností žalobcu žalovanými bez právneho titulu a bez akejkoľvek odplaty za užívanie (bod 15.1 in fine uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Cdo/176/2020 z 08.04.2021). Úvaha žalovaných o existencii dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné vyčkat' za rozhodnutím Okresného súdu Prešov v konaní 7C/3/2018 nemá, vychádzajúc z formulácie dôvodov, ktoré uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky, racionálne opodstatnenie.

14. Nedôvodnou bola aj odvolacia námietka o porušení princípu rovnosti strán sporu, ktorá mala spočívať v tom, že súd žalobcu vyzval na opravu chyby vo výpočte sumy, ktorá bola uplatnená v žalobnom návrhu.

Z ustanovenia § 129 Civilného sporového poriadku vyplýva, že ak je podanie vo veci samej neúplné alebo nezrozumiteľné, súd má vyzvať toho, kto podanie urobil, aby ho doplnil alebo opravil. Vadou podania sú pritom aj zrejme chyby v písaní alebo v počítaní. Pokiaľ súd prvej inštancie na pojednávaní, ktoré na prejednanie veci nariadil na deň 03.05.2021 právneho zástupcu žalobcu upovedomil na zrejmu nesprávnosť v počítaní vo vzťahu k uplatnenému nároku, realizoval svoju povinnosť vyplývajúcu mu z procesnej úpravy z Civilného sporového poriadku. Z § 129 Civilného sporového poriadku nevyplýva, že by výzva k oprave nemohla byť adresovaná strane sporu pokiaľ je táto zastúpená advokátom. Nie je tak možné dospieť k relevantnosti odvolacej argumentácie žalovaných, pokiaľ mali za to, že v konaní bola v dôsledku tohto upozornenia súdu prvej inštancie adresovaného žalobcovi porušená rovnosť strán konania.

15. Odvolací súd, vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu odvolací súd priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP. Existencia dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania nebola v odvolacom konaní žalovanými preukázaná.

17. V záhlaví rozsudku, jeho časti identifikujúcej žalobcu, uviedol odvolací súd adresu žalobcu tak ako je v čase jeho rozhodnutia uvedená v obchodnom registri; adresa, ktorú uviedol súd prvej inštancie - A. XX, XXX XX A., bola relevantná do 12.7.2018.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.